

Informationen zum KZ Uckermark

Das Gelände des ehemaligen KZ Uckermark liegt 90 km nördlich von Berlin, in unmittelbarer Nähe des ehemaligen Frauenkonzentrationslagers Ravensbrück der heutigen Mahn- und Gedenkstätte. Das ehemalige Mädchenkonzentrationslager Uckermark ist bis heute nicht Teil der Gedenkstätte.

Zwischen 1942 und 1945 waren dort ca. 1200 Mädchen und junge Frauen, sowie vereinzelt Jungen inhaftiert. Die meisten waren zwischen 16 und 21, es gab jedoch auch einige jüngere Mädchen im Lager.

Die meisten Mädchen wurden mit dem Stigma "asozial" von staatlichen "Fürsorgeeinrichtungen" in das Mädchenkonzentrationslager eingewiesen. Dieses Stigma wurde willkürlich verteilt. Außerdem waren Sinti- und Roma-Mädchen inhaftiert, sowie seit 1943/44 slowenische Partisaninnen.

Die Lebensbedingungen der Mädchen unterschieden sich nicht von denen in anderen Konzentrationslagern. Tägliches langes Appell Stehen, harte körperliche Zwangsarbeit und wenig Essen bestimmte ihren Alltag.

Im Januar 1945 wurde der größte Teil des Mädchenkonzentrationslager zum Vernichtungslager umfunktioniert. Die meisten der Mädchen wurden nach Ravensbrück oder in Außenlager verlegt.

Vor allem jüdische und osteuropäische Frauen, sowie Kranke und Ältere kamen in das Vernichtungslager Uckermark.

Die extrem harten Lebensbedingungen im Vernichtungslager Uckermark führten zu der erwarteten hohen Sterblichkeit der Frauen. Es wird von mindestens 5000 getöteten Frauen ausgegangen.

Ende April 1945 wurden die Konzentrationslager Ravensbrück und Uckermark durch die Rote Armee befreit.

Nachkriegszeit

Nach der Befreiung wurden große Teile des Geländes von den GUS-Truppen benutzt und mit Panzerhallen überbaut. Diese Überbauungen prägen auch heute noch stark das Bild des Gedenkortes Uckermark. Das ehemalige Mädchenkonzentrationslager wurde erst nach 1970 als Konzentrationslager anerkannt. Seit 1997 wurde durch die Arbeit verschiedener Baucamps ein Gedenkort gestaltet. Dort wird über die damaligen Lagerbedingungen, Ausmaße des Lagers und über die Kontinuitäten der Verfolgung und Ausgrenzung informiert.

Erinnerung und Gegenwart

Gedenkstätten sind häufig nur noch Museen, an denen die Geschichte des Nationalsozialismus archiviert, verwaltet und ausgestellt wird. Die Geschichte wird als etwas abgeschlossenes dargestellt. Grundlegende Strukturen des Nationalsozialismus, wie Rassismus, Nationalismus, Antisemitismus, Sexismus und die Ausgrenzung sogenannten unwerten Lebens sind aber nach wie vor Bestandteile der deutschen Gesellschaft. Dies wird jedoch in den staatlichen Gedenkstätten nicht thematisiert.

Workcamps gegen das Vergessen

Herzlich eingeladen sind alle LesbenFrauenTransgender, ob einzelne Personen oder Gruppen, die Lust auf Auseinandersetzungen, Diskussionen und Arbeit auf dem Gelände, im selbstorganisierten Rahmen haben.

Ziele und Inhalte der Camps sind:

- Das Gelände für BesucherInnen erkennbar und begehbar zu machen
- Informationsmaterial zur Geschichte des Konzentrationslagers Uckermark zu erarbeiten
- Kontakt mit Überlebenden
- Die persönliche und politische Auseinandersetzung mit der faschistischen deutschen Geschichte und ihren Kontinuitäten
- Beschäftigung mit dem Thema "Gedenken"
- Öffentlichkeitsarbeit

Unterbringung

Im Pfarrhaus Himmelpfort, mit Mehrbettzimmern und See vor der Tür. Sorry, aber das Camp ist nicht barrierefrei. Wenn du trotzdem Interesse hast, kontaktiere uns, dann können wir gemeinsam gucken, ob wir eine Möglichkeit finden. Wir organisieren unseren Alltag selber, Essen besorgen, Kochen, Putzen, Relaxen. Am Camp können 24 Leute teilnehmen. Die Erfahrungen der letzten Camps haben gezeigt, dass es wichtig ist, dass du die kompletten 12 Tage am Camp teilnehmen kannst. Wenn das nicht der Fall ist, schreib das bitte mit in deine Anmeldung! In einigen wenigen Fällen können wir eine Ausnahme machen.

Kosten

Wir versuchen, durch Spenden und Stiftungen das Camp und die An- und Abreise zu finanzieren. Für uns realistisch ist, dass ihr 50-100 Euro auf das Konto überweist oder auf das Camp mitbringt, die wir hoffentlich zurückzahlen können. Wenn du mehr hast, gib mehr, hast du weniger, gib weniger.

Kornelia Wermich
Berliner Volksbank
BLZ 100 900 00
Kontonummer: 7224456004
Stichwort : camp 06

Anmeldung

Konny C/o Jobst
Im Rundling 4
29485 Großwitzersee/ Lemgo
oder mail an: uckermarkcamp@riseup.net

Infos zur Uckermark:

Das Mädchenkonzentrationslager Uckermark, Beiträge zur Geschichte und Gegenwart, Hrsg.innen: Katja Limbacher, Maïke Merten, Bettina Pfefferle, Unrast Verlag, 2005

www.maedchen-kz-uckermark.de

In Zusammenarbeit mit der
Lagergemeinschaft
Ravensbrück/ Freundeskreis e.V.

Internationales antifaschistisches
TransgenderFrauenLesben

Baucamp

EHEMALIGES
MÄDCHEN-KZ

auf dem Gelände des ehemaligen
Mädchenkonzentrations- und
Vernichtungslager

Uckermark

21.08.-03.09.2006

Accommodation:

At the *Pfarrhaus Himmelpfort* in dormitories and with a lake just outside the front door.

Unfortunately the camp is not completely free of obstacles for wheelchairs. But together we'll make every effort to accommodate you, should you wish to join in.

We'll organise our daily life - cooking, cleaning, relaxing - together.

Maximum number of participants is 24. Recent experience has shown that it is important to participate in the camp for the entire period of 12 days. Should that be impossible for you, please let us know in advance! We will take circumstances into account and will consider exceptions.

Fees:

We will try to finance travelling expenses by means of donations. We would like to ask you to either bring with you or transfer 50-100 Euro onto our account (see below). We hope to be able to pay the sum back eventually. If you're able to pay more you're certainly welcome to do so. If you can't afford as much, pay as much as you can.

Kornelia Wermich
Berliner Volksbank
Bank Code: 100 900 00
Account Number: 7224456004
Stichwort: camp06

Register with:

Konny c/o Jobst
Im Rundling 4
29485 Großwietzeetze/Lemgo
or mail to:
uckermarkcamp@riseup@riseup.net

International antifascist
TransgenderWomenLesbian

Workcamp

EHEMALIGES
MÄDCHEN-KZ

on the area of the former
girls concentration/
extermination camp

Uckermark

21.08.-03.09.2006

The Uckermark concentration camp

The area of the former Uckermark concentration camp is situated 90 km north of Berlin, in close proximity to the former concentration camp for women at Ravensbrueck, which has been turned into a memorial site. Up to the present day the Uckermark site, which was used as a concentration camp for girls, has not been integrated into the memorial area. Around 1200 girls and young women along with a few boys had been imprisoned there from 1942 through 1945. Most of them were between 16 and 21 years of age, but there were quite a few girls who were even younger. Most of the girls had been labelled “anti-social” by institutions of public welfare and committed to the concentration camp. There were no set rules as to who was labelled as such. From 1943/44 onwards Sinti and Roma girls were also imprisoned in the camp along with guerilleras from Slovenia. The girls’ living conditions didn’t differ from living conditions in other concentration camps. Long hours of roll calls, hard physical labour and little food characterized their daily life. In January 1945 the bigger part of the concentration camp for girls was converted into an extermination camp. Most of the girls were transferred to either Ravensbrueck or other outlying camps. It was mostly Jewish women and the women from Eastern Europe, along the sick and the elderly, who were moved to the Uckermark extermination camp.

Living conditions at the Uckermark extermination camp were extremely hard and intended to lead to high mortality rates among the women. It is estimated that at least 5000 women were killed at the camp.

In late April 1945 both the concentration camp at Ravensbrueck and the Uckermark camp were liberated by the Red Army.

Since 1945:

After liberation large parts of the former camp were used by the military and sheds for military vehicles were built there. These structures are still the main feature of the site today.

It wasn’t until 1970 that the former concentration camp for girls got official recognition as a concentration camp.

Since 1997 there have been work camp activities to transform the site into a Memorial that provides information on living conditions and the size of the camp as well as on the continuity of persecution and marginalisation.

How the Past is being remembered

More often than not memorial sites are museums in which Nazi history is filed away, managed and exhibited. History is presented as something concluded. But basic structures of Nazism such as racism, nationalism, anti-semitism, sexism and the marginalisation of so-called *degraded life* can still be found in German society today. This is something that is not being discussed at state-run Memorial sites.

Workcamps against oblivion:

We would like to invite all lesbians, women and transgender persons and groups who would like to join in the debate, discussion and work on the site and who would like to do so autonomously.

The camp aims

providing easy identification and access to the site for all visitors

information material on the history of the Uckermark concentration camp

contact with survivors of the camp

a personal and political debate on the history and continuity of German fascism

a discussion on the point and the objectives of remembering

public relations

Informacje na temat KZ Uckermark

Były oboz koncentracyjny Uckermark leży 90 km na północ od Berlina, w bezpośrednim sąsiedztwie byłego obozu koncentracyjnego dla kobiet Ravensbrück, dzisiaj miejsce pamięci. Były obóz koncentracyjny dla dziewcząt do dnia dzisiejszego nie został włączony do miejsca pamięci.

Pomiędzy rokiem 1942 i 1945 wieziono tam ok. 1200 dziewcząt, młodych kobiet, a także paru chłopców. Większość z nich była pomiędzy 16 a 21 rokiem życia, jednakże zdarzały się także młodsze dziewczęta.

Większość dziewcząt, napiętnowanych jako aspołeczne, została skierowana do obozu koncentracyjnego dla dziewcząt przez państwowe "instytucje opiekuńcze". Stygma ta dawana była bardzo dowolnie. Ponadto przetrzymywano tu także dziewczęta Syntii i Roma, a także od roku 1943/44 słowackie partyzantki i inne. Sytuacja życiowa dziewcząt nie różniła się od sytuacji w innych obozach koncentracyjnych. Codzienne długie stanie na apel, ciężka praca przymusowa i braki jedzenia wypełniały ich dni.

W styczniu 1945 duża część obozu koncentracyjnego dla dziewcząt zamieniona została na obóz zagłady.

Większość dziewcząt przeniesiono do Ravensbrücka lub do podobozów.

Przede wszystkim żydowskie i wschodnioeuropejskie kobiety, a także chore i stare trafiły do Obozu Zagłady Uckermark.

Ekstremalnie ciężkie warunki życia w Obozie Zagłady Uckermark doprowadziły do wysokiej umieralności kobiet.

Mówi się o przynajmniej 5000 zamordowanych kobiet.

Pod koniec kwietnia 1945 Obóz Koncentracyjny Ravensbrück i Uckermark zostały oswobodzone przez Armie Czerwona.

Od 1945:

Po wyzwoleniu duża część tego obszaru używana była przez oddziały wojskowe byłego Związku Radzieckiego i zabudowana została maszynowymi halami. Ta zabudowa do tej pory znacząco wpływa na wygląd miejsca pamięci Uckermark. Były oboz koncentracyjny dla dziewcząt został uznany jako obóz koncentracyjny dopiero po 1970 roku. Od roku 1997, powstaje tu dzięki staraniom różnych campów budowlanych miejsce pamięci. Tutaj będzie można zasięgnąć informacji na temat ówczesnych warunków życia, wielkości obozu, kontynuacji przesładowań i wyrzucenia poza nawias społeczeństwa.

Przypominanie i terażniejszość:

Miejsca pamięci to często muzea, w których archiwalizowana, opracowywana i prezentowana jest historia nazizmu. Historia jest prezentowana jako coś zamkniętego. Jednakże podstawowe struktury nazizmu takie jak rasizm, nacjonalizm, antysemityzm, seksizm i odrzucenie tzw. bezwartościowego życia są nadal obecne w niemieckim społeczeństwie. W państwowych miejscach pamięci rzadko porusza się ten temat.

Workcamps przeciwko zapomnieniu

Serdecznie zapraszamy wszystkie lesbijki, kobiety i osoby transgender, pojedyncze osoby i grupy, które mają ochotę do dyskusji, rozważań i pracy na tym terenie, w ramach przez siebie samych zorganizowanych.

Cele i treść campów:

- Obszar obozu uczynić widocznym i możliwym do zwiedzania
- Opracowanie materiału informacyjnego na temat Obozu Koncentracyjnego Uckermark
- Kontakt z osobami, które przeżyły obóz
- Osobista i polityczna konfrontacja z faszystowską niemiecką historią i jej kontynuacją
- Zajmowanie się tematem pamięci
- Praca publiczna (P.R.)

Zakwaterowanie:

Plebania Himmelpfort, pokoje wielosobowe, jezioro przed drzwiami

Przepraszamy, ale camp nie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Jeżeli pomimo to jesteś zainteresowana, skontaktuj się z nami, a postaramy się wspólnie znaleźć jakąś możliwość.

Sami organizujemy nasz dzień, robimy zakupy, gotujemy, sprzątamy, relaksujemy się. W campie mogą wziąć udział 24 osoby. Doświadczenie z ostatnich campów pokazało, że jest bardzo ważnym, abyś wzięła udział we wszystkich 12 dniach. Jeżeli nie jest to możliwe, napisz o tym do nas na zameldowaniu! W niektórych przypadkach możemy zrobić wyjątek.

Koszty:

Ze składek i pieniędzy od fundacji próbujemy finansować camp, przyjazd na miejsce i powrót. Dla nas jest realistyczne, że ok. 50 do 100 Euro przelejesz na konto campu, lub przywieziesz ze sobą, mamy nadzieję, że te pieniądze będziemy mogli Wam oddać. Jeżeli masz więcej - daj więcej, jeżeli masz mniej - daj mniej.

Kornelia Wermich
Berliner Volksbank
BLZ 100 900 00
Nr konta: 7224456004
Hasło: camp06

Zameldowanie

Konny C/o Jobst
Im Rundling 4
29485 Großwietzeetze/Lemgo
lub mail na:
uckermarkcamp@riseup.net

**lesbijki, kobiety i osoby
transgender**

workcamp

EHEMALIGES
MÄDCHEN-KZ

Uckermark

**Od 21 sierpnia do 3 września
2006**